

Анастасія ВАСИЛЕВСЬКА
здобувач вищої освіти 3 курсу ОС «бакалавр»
спеціальності 035 «Філологія»
Науковий керівник: **СВІДЕР Ірина Анатоліївна**,
канд. філол. наук, доцент кафедри англійської мови,
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка,
м. Кам'янець-Подільський

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ

Лінгвісти багатьох країн світу (до прикладу М. Адамс, Дж. Колман, Е. Маттіелло, Г. Менкен, Е. Партридж, Л. Тепеш, В. Вільюман, І. Гальперін та ін.) багато років активно досліджують соціальні діалекти, особливо професійний жаргон та молодіжний сленг, оскільки саме ці соціальні групи швидко поповнюються новими лексемами паралельно із виникненням нових реалій чи тенденцій сучасного суспільства. Ці лексеми також характеризуються надмірною експресивністю, образністю, часто зниженою вульгарною конотацією, яка також активно використовується певними соціальними групами. Нові лексеми потребують детального вивчення, систематизації, кодифікації з подальшим укладанням сучасних словників молодіжного сленгу.

У сучасній лінгвістиці існують різні підходи до етимології терміну «сленг». За однією із версій англ. *slang* походить від *sling* («кидати», «жбурляти»). Таким чином, на думку спадає архаїчне *to sling one's jaw* – «говорити буйні і образливі речі». Згідно з іншою версією, «сленг» відноситься до *slanguage*. Слід зазначити, що початкова літера *s* додана до іменника *language* в результаті зникнення слова *thieves*; тобто спочатку мова йшла про «мову злодіїв» [6, с. 168].

Дж. Б. Гріноу та Дж. Л. Кіттрідж охарактеризували сленг як бродягу, який «тиняється на околицях літературної мови і постійно намагається пробити собі дорогу в найвишуканіше суспільство» [8, с. 42].

Достовірно невідомо, коли слово *slang* вперше з'явилося в Англії та мовленні. У письмовому вигляді воно вперше зареєстроване у XVIII столітті. Тоді воно мало значення «образа». Приблизно в 1850 році термін набув ширшого значення, він передбачав «незаконну» просторічну лексику. У той же момент виникають синоніми слова *slang* – *lingo*, який використовувався переважно в нижчих шарах суспільства, і *argot* – якому надавало перевагу кольорове населення [7].

Надалі поняття «сленг» зливається з такими поняттями як «діалектизм», «жаргонізм», «вульгаризм», «розмовна мова», «просторіччя». Більшість слів, які спочатку увійшли в мову як сленгові, на даний момент міцно закріпилися в літературній мові.

Дуже чітко на необхідності розрізнення понять «жаргон» і «сленг» наголошує Л. Ставицька, відзначаючи, що жаргон «історично вказує на обмеженість групи його носіїв, а також на вузькість семантичного поля лексичних одиниць». Натомість «мовне середовище спілкування великої кількості людей, яке відрізняється від мовної норми, отримало найменування „сленг”» [5, с. 61].

За свідченням Л. Ставицької, сучасний сленг є ніби посередником між інтержаргоном та мовною практикою народу, розмовно-побутовою мовою широких верств населення, яка послуговувалась і завжди послуговуватиметься здатністю української мови до продукування стилістично знижених, іронічних, гротескних лексичних засобів, що в сучасних умовах демократизації стилів спілкування і виявляються адекватними жаргонним і сленговим номінаціям [5, с. 41].

Сленг нерідко розглядається в психологічному аспекті, як продукт «духовної» творчості (у тому числі й індивідуальної) представників окремих соціальних і професійних угруповань та слугує вираженням певного «духу» або «свідомості» людей, що належать до того або іншого суспільного середовища [2, с. 88].

Наголошуючи на відмінності між цими поняттями, дослідниця І. Ніколів зазначає, що «жаргон – це лише мова людей, об'єднаних спільною професією, сленг у такому випадку найчастіше пов'язують із мовленням молоді та молодіжних субкультур» [4].

Молодь, як носій молодіжного сленгу, є внутрішньо неоднорідною соціально-демографічною групою. Молодіжний сленг включає в себе лексичні одиниці з аксіологічним компонентом для позначення понять і явищ життя, вульгаризми, професійний жаргон. Використання сленгізмів викликано бажанням самоствердитися, є протестом проти одноманіття мовлення. Цей прошарок лексики характеризується великою кількістю одиниць, різноманітним моделям семантичної варіації, широким діапазоном номінативних засобів, яскравою образністю й експресивністю [3, с. 88].

Відомо, що лексичне значення слова являє собою складну єдність, що охоплює денотативне значення і конотацію. Денотативне значення співвідноситься з позамовною дійсністю і відбиває поняття. Конотація включає в себе емоційний, оцінний, експресивний компоненти значення. Для лексики літературної мови денотативне значення є обов'язковим, а конотація факультативною, тоді як у словах сленгу наявність трьох компонентів конотації обов'язкова, що пов'язано з основною функцією сленгу – експресивною [1, с. 117].

Молодіжний сленг поєднує в собі досить різноманітні тематичні групи, які характеризують не тільки мовну діяльність представників різних молодіжних субкультур, а й типи їхнього мислення. Поряд зі стилем поведінки й одягу, стиль спілкування молодих людей характеризує не стільки їхню причетність до окремих неформальних груп, скільки тип мислення молоді, який із часом перетворюється на дорослий.

Список використаних джерел:

1. Арнольд И. Стилистика современного английского языка. Москва: Флинта; Наука, 2006. 458 с.

2. Коротун О. О. Семантика оцінки в номінаціях особи. *Ономастика і апелятиви*: зб. наук. праць. Дніпро: Центр ДНУ, 2001. Вип. 14. С. 86–92.
3. Мизин Т. О. Семантичні аспекти американського молодіжного сленгу. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Methodика викладання іноземних мов*, 2019, №1072(76), С. 87–91. URL: <https://periodicals.karazin.ua/foreignphilology/article/view/14518> (дата доступу: 05.03.2022)
4. Николів І. Сленг та інші соціальні діалекти у працях хорватських лінгвістів. *Мова і суспільство*. 2011. Вип. 2. С. 11–16.
5. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ: Критика, 2005. 464 с.
6. Marchand Н. Categories and types of Present-Day English Word-formation. Wiesbaden, 2008. 370 p.
7. Merriam-Webster's Dictionary of English Usage. Springfield, Mass: Merriam-Webster, Inc., 1994. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/slang>
8. Spears Richard A. Slang and Euphemism. N.Y.: New American Library, 2006. 427 p.